

Sygn. akt II KZ 36/20

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **R. M.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 24 listopada 2020 r.,
zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P. z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt V WSU (...), o odmowie przyjęcia skargi na wyrok kasatoryjny tego Sądu z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. akt V Ka (...), na podstawie art. 530 § 3 k.p.k. w zw. z art. 539f k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P., po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego, wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. akt V Ka (...) uchylił w całości wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 23 grudnia 2019 r., II K (...) uniewinniający R. M. od zarzucanego mu czynu określonego w art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Wyrok ten zaskarżyła, w trybie przepisów rozdziału 55a k.p.k., obrońca oskarżonego zarzucając naruszenie art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 437 § 1 i 2 k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 23 grudnia 2019 r., II K (...) i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, celem przeprowadzenia

przewodu sądowego w całości od nowa, wskutek błędnego uznania, że zachodzą przesłanki do przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego, oraz błędnego uznania, że wyrok sądu I instancji został wydany na skutek wadliwej oceny dowodów i w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny, polegający na niemożliwości jednoznacznego ustalenia przez Sąd charakteru gier na zabezpieczonych przez funkcjonariuszy służby celno – skarbowej urządzeniach, podczas gdy wnioski Sądu Rejonowego były poprawne logicznie, zgodne z treścią dowodów i uwzględniały stan faktyczny i poglądy orzecznictwa, co skutkowało niezasadnym uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji kiedy wyrok Sądu I instancji powinien zostać utrzymany w mocy w całości.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o uchylenie w całości kasatoryjnego wyroku Sądu Okręgowego w P. i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P., zarządzeniem z dnia 18 września 2020 r., sygn. akt V WSU (...) odmówił przyjęcia skargi. W uzasadnieniu zarządzenia podniesiono, że lektura zarzutów skargi oraz jej uzasadnienia wskazują, że w istocie obrońcy chodzi o doprowadzenie do powtórnej kontroli apelacyjnej, o czym świadczy kontestowanie w skardze stanowiska sądu odwoławczego co do zgłoszonych zarzutów apelacyjnych i wniosków oskarżyciela. W tej sytuacji powołane okoliczności nie mogą uzasadniać zarzutu naruszenia art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., a tym samym wniesioną skargę należało uznać za niedopuszczalną.

Przedmiotowe zarządzenie zaskarżyła obrońca oskarżonego, która zarzuciła:

1. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 530 § 2 w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na odmowie przyjęcia Skargi obrońcy na wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie V Ka (...) z uwagi na jej niedopuszczalność z mocy ustawy, podczas gdy nie zaistniały przesłanki określone

w art. 429 § 1 k.p.k., a w szczególności nie zaistniała żadna okoliczność wskazująca na niedopuszczalność z mocy ustawy skargi obrońcy oskarżonego, na co wskazują następujące okoliczności:

a) przedmiotowa skarga z dnia 10 września 2020 r. została wniesiona w ustawowym terminie, tj. mieściła się w terminie 7 dni od daty doręczenia orzeczenia Sądu II instancji wraz z uzasadnieniem;

b) przedmiotowa skarga została wniesiona przez stronę postępowania, zatem została wniesiona przez osobę uprawnioną;

c) przedmiotowa skarga została wniesiona z powodu dostrzeżenia przez stronę naruszenia przez Sąd odwoławczy przepisu art. 437 k.p.k., a więc takiego przepisu, który uprawniał stronę do wniesienia skargi na wyrok Sądu odwoławczego,

d) nie zaistniała żadna okoliczność wskazująca, że skarga z dnia 10 września 2020 r. nosiła cechy, które zakwalifikowały ją jako niedopuszczalną z mocy ustawy, albowiem ustawodawca w art. 539a k.p.k. przewiduje, że od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania przysługuje środek zaskarżenia w postaci skargi w ściśle określonych sytuacjach, zaś w orzecznictwie i piśmiennictwie przyjmuje się, że niedopuszczalność z mocy ustawy należy rozumieć takie sytuacje, gdy orzeczenie w ogóle nie podlega zaskarżeniu, czyli takie które nie zamykają drogi do wydania wyroku lub co do których ustawa nie stanowi, że przysługuje zażalenie albo gdy ustawa wyraźnie wyłącza ich zaskarżenie;

2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zarządzenia, który mógł mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na błędnym i uznaniu przez Sąd Okręgowy w P., że obrońcy chodzi o doprowadzenie do powtórnej kontroli apelacyjnej, podczas gdy podniesione w skardze z dnia 10 września 2020 r. uchybienie odnosiło się do dostrzeżenia przez stronę, że nie zaistniały w żadnej mierze przesłanki do przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego, co skarżąca dokładnie uwypukliła w uzasadnieniu skargi.

Mając na uwadze powyższe, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia, nakazanie przyjęcia skargi i podjęcia dalszych czynności zgodnie z treścią art. 530 § 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zaskarżone zarządzenie jest prawidłowe, dlatego podlegało utrzymaniu w mocy.

Rozważania rozpocząć należy od przypomnienia, że skarga na wyrok o charakterze kasatoryjnym oparta na podstawach niewymienionych w art. 539a § 3 k.p.k. jest niedopuszczalna i w związku z tym prezes sądu odwoławczego (przewodniczący wydziału, upoważniony sędzia) powinien odmówić jej przyjęcia; jeśli tak się nie stanie, Sąd Najwyższy zobligowany jest taką wadliwie przyjętą skargę pozostawić bez rozpoznania (art. 539f k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 in fine k.p.k. i art. 531 § 1 k.p.k.) – zob. postanowienie SN z 24.01.2018 r., II KS 1/18, OSNKW 2018, nr 5, poz. 38.

Sąd Najwyższy zasadnie wskazywał, że „odpowiednie” stosowanie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 539f k.p.k. w postępowaniu wszczętym skargą na wyrok sądu odwoławczego pozwala na uznanie skargi za niedopuszczalną nie tylko wtedy, gdy oparto ją na innych podstawach niż wskazane w art. 539a § 3 k.p.k., ale także wówczas, gdy tylko formalnie taką podstawę powołano w skardze, choć w rzeczywistości wyrok jest kwestionowany z innych powodów niż wymienione w tym przepisie (art. 118 § 1 k.p.k.) – zob. postanowienie SN z 25.09.2018 r., V KS 19/18 (OSNKW 2018, nr 12, poz. 81), które *nota bene* zostało dostrzeżone przez organ *a quo*, zaś wnioski płynące z tego orzeczenia prawidłowo uznano za punkt wyjścia w przedmiocie prawnej oceny dopuszczalności skargi (zob. również postanowienie SN z 6.09.2019 r., V KS 35/19, OSNKW 2019, nr 10, poz. 60 z glosą apr. D. Wysockiego, OSP 2020, nr 2, s. 15).

Analiza zarzutów skargi i argumentacji wyrażonej w jej uzasadnieniu, dokonana w płaszczyźnie pisemnych motywów wyroku Sądu odwoławczego, potwierdziła tezę zawartą w zaskarżonym zarządzeniu. Nie ulega wątpliwości, że powodem wydania przez Sąd Okręgowy orzeczenia kasatoryjnego nie była

konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, lecz zakaz *ne peius*, wyrażony w art. 454 § 1 k.p.k., o czym świadczy – przywołane przecież w zaskarżonym zarządzeniu – twierdzenie, że „o ile procedura karna umożliwia Sądowi *ad quem* dokonanie odmiennej oceny dowodów, o tyle nie pozwala na skazanie oskarżonego, który wyrokiem Sądu I instancji został uniewinniony. Tym samym orzeczenie kasatoryjne jest konieczne i prawidłowe”.

Już tylko wzgląd na powyższe obligował przewodniczącego do odczytania zarzutu skargi także w płaszczyźnie jej uzasadnienia, celem jednoznacznego ustalenia, jakiego w rzeczywistości uchybienia dopatruje się skarżąca i zbadania, czy podstawa taka mieści się w granicach ustalonych przepisem art. 539a § 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

Wynik analizy przeprowadzonej w niniejszej sprawie, skutkujący wydaniem zaskarżonego zarządzenia, zasługuje na aprobatę.

Powołanie przez autorkę skargi zarzutu naruszenia z art. 437 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. przy jednoczesnym (ujętym już w treści zarzutu) kwestionowaniu oceny, że „wyrok Sądu I instancji został wydany na skutek wadliwej oceny dowodów i w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny, podczas gdy wnioski Sądu Rejonowego były poprawne logicznie, zgodne z treścią dowodów i uwzględniały stan faktyczny i poglądy orzecznictwa” nakazuje przyjąć, że wymogom skargi uczyniono zadość wyłącznie w aspekcie formalnym, a skarżąca w rzeczywistości dąży do zakwestionowania ustaleń i ocen wykazujących, że uniewinnienie oskarżonego było przedwczesne. Potwierdza to jednocześnie ocenę przewodniczącego wydziału, że intencją skarżącej jest wyłącznie ponowienie postępowania odwoławczego i dokonanie w tych ramach alternatywnej oceny zarzutów apelacji oskarżyciela publicznego.

Podsumowując, oparcie zarzutów skargi na wyrok kasatoryjny na okolicznościach, które *prima vista* nie wskazują na naruszenia prawa, o jakich mowa w art. 539a § 3 k.p.k., nie może skutkować uznaniem jej dopuszczalności, nawet wówczas, jeżeli podstawa prawna wskazywana przez skarżącego mieści się – ale wyłącznie od strony formalnej – w granicach wyznaczonych tym przepisem.

Właściwe zrekonstruowanie podstawy zarzutu może wymagać odniesienia się także do uzasadnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.